

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3097/2543

นายคล้าย พรหมอินทร์โจทก์ นายยิ่งศักดิ์ พรหมอินทร์ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 88, ป.วิ.พ. มาตรา 87, ป.วิ.อ. มาตรา 46, ป.พ.พ. มาตรา 1754, ป.พ.พ. มาตรา 1300, ป.วิ.พ. มาตรา 249, ป.พ.พ. มาตรา 1745

ย่อ / หลักกฎหมาย

++ เรื่อง มรดก เพิกถอนนิติกรรม ++ ++ ทดสอบการทำงานในระบบ CW เพื่อค้นหาข้อมูลทาง online ++ ++ ย่อข้อกฎหมายอย่างไม่เป็นทางการ ++ ขอชุดตรวจได้ที่งานย่อข้อกฎหมายระบบ CW โลงกลางชั้น 3 ++ ++ ++ คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาจำเลยทั้งสองประการแรกว่า ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่อนุญาตให้โจทก์ระบุพยานเพิ่มเติมครั้งที่ 2 เนื่องจากโจทก์มิได้ทำเป็นคำร้องแสดงเหตุที่ไม่อาจระบุพยานได้ แล้วในเวลาต่อมาศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งให้รับบัญชีพยานโจทก์เพิ่มเติมฉบับดังกล่าวนั้นชอบหรือไม่ ++ ++ ศาลฎีกาเห็นว่า การระบุบัญชีพยานโจทก์เพิ่มเติมดังกล่าว โจทก์ได้ทำเป็นคำแถลงฉบับลงวันที่ 17 มิถุนายน 2539 ทั้งบัญชีพยานโจทก์เพิ่มเติมครั้งที่ 2 ได้ระบุสำนวนคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 662/2535 ของศาลชั้นต้น แต่ไม่ได้ลงลายมือชื่อผู้ระบุเมื่อศาลชั้นต้นสั่งไม่อนุญาตแล้วในเวลาต่อมาเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2539 ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งว่า สำนวนคดีอาญาดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานซึ่งเกี่ยวกับประเด็นข้อสำคัญในคดี เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้รับบัญชีพยานเพิ่มเติมฉบับดังกล่าวของโจทก์และให้นำสำนวนคดีอาญาดังกล่าวมาผูกพันกับคดีนี้เป็นพยานโจทก์และพยานศาล ให้ทนายความทั้งสองฝ่ายลงชื่อรับทราบคำสั่งศาลนี้ไว้ในคำแถลงฉบับนี้ ปรากฏตามท้ายคำแถลงฉบับลงวันที่ 17 มิถุนายน 2539 แต่ไม่ปรากฏว่าเจ้าพนักงานศาลได้ให้ฝ่ายจำเลยลงชื่อรับทราบคำสั่งศาลดังกล่าวไว้ ดังนั้น จึงถือไม่ได้ว่า จำเลยทั้งสองทราบคำสั่งศาลชั้นต้นแล้ว แม้คำสั่งของศาลชั้นต้นดังกล่าวเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา แต่เมื่อจำเลยทั้งสองยังไม่ทราบคำสั่งศาลชั้นต้นดังกล่าวจึงไม่มีโอกาสที่จะโต้แย้งคำสั่งศาลชั้นต้นได้ จำเลยทั้งสองขอที่จะอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งศาลชั้นต้นดังกล่าวได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 ไม่รับวินิจฉัยในปัญหานี้จึงไม่ชอบ

คำพิพากษา

++ การที่โจทก์ยื่นบัญชีพยานโจทก์เพิ่มเติมดังกล่าว แม้จะเป็นการยื่นที่ฝ่าฝืนต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 88 วรรคสาม ดังจำเลยทั้งสองฎีกา แต่การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับบัญชีพยานโจทก์เพิ่มเติมด้วยเหตุผลที่ศาลชั้นต้นได้สั่งไว้นั้น ถือได้ว่าศาลชั้นต้นอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 87(2) ให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ ซึ่งเมื่อได้พิจารณาแล้ว สำนวนคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 662/2535 ของศาลชั้นต้น เป็นสำนวนเดียวกับคดีอาญาหมายเลขดำที่ 106/2533 ของศาลชั้นต้นที่จำเลยทั้งสองได้ระบุอ้างไว้ตามบัญชีพยานจำเลยฉบับลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2536 อันดับที่ 19 การยื่นบัญชีพยานโจทก์เพิ่มเติมนั้นจึงมิได้ทำให้จำเลยทั้งสองเสียเปรียบทั้งสำนวนคดีอาญาที่โจทก์อ้างเป็นพยานหลักฐานซึ่งเกี่ยวกับประเด็นข้อสำคัญในคดีจำเป็นจะต้องสืบด้วย เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมแล้วศาลชั้นต้นย่อมมีอำนาจที่จะสั่งเช่นนั้นได้ คำสั่งศาลชั้นต้นชอบแล้ว และสำนวนคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 662/2535 ของศาลชั้นต้น ทั้งสำนวนย่อมรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้โดยไม่จำเป็นต้องมี

พยานบุคคลมาสืบประกอบอีก ++ ++ ปัญหาต่อไป ศาลมีอำนาจรับฟังข้อเท็จจริงในส่วนวนคดีอาญาดังกล่าวในการพิพากษาคดีส่วนแพ่งนี้หรือไม่ ++ เห็นว่า คดีอาญาหมายเลขดำที่ 106/2533 เป็นคดีที่นายคลายฟ้องจำเลยทั้งสองในข้อหาร่วมกันยักยอกทรัพย์มีประเด็นโดยตรงว่า จำเลยที่ 1 ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายคลายได้โอนที่ดินพิพาทมาเป็นของตนเอง แล้วโอนต่อให้จำเลยที่ 2 หรือไม่ ซึ่งเป็นประเด็นโดยตรงอย่างเดียวกับข้อพิพาทในคดีแพ่งนี้ แม้ในคดีแพ่งนี้ โจทก์จะฟ้องคดีในฐานะผู้จัดการมรดกของนายจำรัสฟ้องจำเลยทั้งสองซึ่งถือว่าเป็นการกระทำแทนทายาทเมื่อได้ความว่าโจทก์เป็นทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของนายจำรัสด้วย ทั้งทรัพย์มรดกของนายคลายและนายจำรัสคือที่ดินพิพาทรายเดียวกับที่โจทก์ได้ฟ้องจำเลยทั้งสองในฐานะส่วนตัว ดังนั้น จึงถือได้ว่าโจทก์และจำเลยทั้งสองในคดีอาญากับโจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายจำรัสกับจำเลยทั้งสองในคดีแพ่งเป็นคู่ความรายเดียวกัน และคดีอาญาดังกล่าวนั้นได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงถึงที่สุดแล้ว โดยศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาแล้วตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1768/2539 ดังนั้น ศาลจึงต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาดังกล่าวในการพิพากษาคดีส่วนแพ่งนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 46 ++ ++ ปัญหาต่อไปจำเลยทั้งสองได้โอนที่ดินพิพาทของนายจำรัสเป็นการร่วมกันฉ้อฉลกองมรดกของนายจำรัสหรือไม่ ในปัญหานี้คดีอาญาที่จำเลยทั้งสองถูกฟ้องนั้น ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์มรดกส่วนของนายจำรัสและนายละมัย จำเลยที่ 1 ได้จดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทมาเป็นของตนเองแต่เพียงผู้เดียว แล้วจดทะเบียนโอนให้จำเลยที่ 2 นำไปจำนองต่อธนาคารกสิกรไทย สาขาสุราษฎร์ธานี เป็นการกระทำโดยทุจริตมีความผิดฐานผู้จัดการมรดกยักยอกทรัพย์ ส่วนจำเลยที่ 2 ให้ยกฟ้องโจทก์ ดังนั้น ในการพิจารณาคดีแพ่งนี้ ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 46 ++ ที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์มรดกของนายจำรัสและนายละมัย จำเลยที่ 1 ได้จดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทมาเป็นของตนเองแต่เพียงผู้เดียวแล้วจดทะเบียนโอนให้แก่จำเลยที่ 2 นำไปจำนองโดยทุจริต การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงเป็นการยักยอกทรัพย์มรดกของนายจำรัส แม้การกระทำของจำเลยที่ 1 จะมีใช้เรื่องการฉ้อฉลตามฟ้องก็ตาม แต่ก็ไม่มีสิทธิที่จะกระทำได้ การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนจำเลยที่ 2 นั้น แม้จะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง และจำเลยที่ 2 รับโอนที่ดินพิพาทจากจำเลยที่ 1 หลังจากจำเลยที่ 1 กระทำผิดฐานยักยอกสำเร็จแล้ว และไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 2 รับโอนโดยรู้ว่าจำเลยที่ 1 เบียดบังทรัพย์มรดกของนายจำรัสจึงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ 2 กระทำผิดฐานรับของโจรนั้น ข้อเท็จจริงในคดีอาญาดังกล่าวย่อมผูกพันคดีแพ่งที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 2 ++ จำเลยที่ 1 โดยทุจริตได้โอนที่ดินพิพาททรัพย์มรดกของนายจำรัสให้แก่จำเลยที่ 2 ดังนั้น การรับโอนที่ดินพิพาทของจำเลยที่ 2 แม้จะมีได้รู้เห็นในการกระทำผิดของจำเลยที่ 1 ซึ่งจะถือว่าเป็นการร่วมกระทำผิดกับจำเลยที่ 1 ก็ตามแต่จำเลยที่ 1 ได้โอนที่ดินพิพาทมาเป็นของตนโดยกระทำความผิดฐานยักยอกแล้วจึงโอนที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ 2 จำเลยที่ 2 รับโอนที่ดินพิพาทมาจากจำเลยที่ 1 ซึ่งไม่มีอำนาจโอนให้แก่จำเลยที่ 2 จำเลยที่ 2 จึงไม่มีสิทธิยึดถือครอบครองที่ดินพิพาทได้ ++ จำเลยทั้งสองฎีกาว่า คดีโจทก์ขาดอายุความมรดกและฟ้องขอให้เพิกถอนการโอนแล้ว ในปัญหานี้โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองความว่า ที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์มรดกของนายคลายซึ่งนายจำรัสมีสิทธิได้รับตามพินัยกรรม แต่นายจำรัสได้ถึงแก่ความตายก่อนและการจัดการมรดกของนายคลายยังไม่เสร็จสิ้น จำเลยที่ 1 ในฐานะผู้จัดการมรดกนายคลายได้จดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทให้แก่ตนเองแล้วจดทะเบียนยกให้แก่จำเลยที่ 2 ทำให้กองมรดกของนายจำรัสซึ่งมีโจทก์เป็น

ผู้จัดการมรดกได้รับความเสียหาย ขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอนมรดกนายคล้อยและสัญญาให้ที่ดินพิพาทที่จำเลยที่ 1 โอนที่ดินพิพาทอันเป็นมรดกนายคล้อยให้แก่ตนเองในขณะที่เป็นผู้จัดการมรดกของนายคล้อย แล้วจำเลยที่ 1 โอนที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ 2 ในเวลาต่อมาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายดังนี้เป็นการฟ้องว่าจำเลยที่ 1 กระทำผิดหน้าที่ผู้จัดการมรดกนายคล้อยทำให้มรดกของนายคล้อยที่จะตกได้แก่กองมรดกนายจำรัสซึ่งมีโจทก์เป็นผู้จัดการมรดกเสียหาย จึงเป็นคดีจัดการมรดกนายคล้อย มิใช่คดีมรดกนายคล้อยซึ่งต้องอยู่ในบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 จำเลยทั้งสองจึงไม่มีสิทธิอ้างอายุความนับตั้งแต่ นายจำรัสตายขึ้นต่อสู้ได้และแม้ว่าโจทก์จะฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองทำการจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทโดยอ้างว่าเป็นการฉ้อฉล แต่เนื้อหาของคำฟ้องนั้นมิใช่เป็นเรื่องการฉ้อฉล จึงมิใช่การฟ้องขอให้เพิกถอนการฉ้อฉล อายุความการฟ้องคดีจึงไม่นับแต่วันรู้ถึงมูลเหตุให้เพิกถอนดังกล่าว ทั้งสองฎีกาแต่กรณีตามคดีนี้เป็นเรื่องการฟ้องขอให้เพิกถอนการโอนทางทะเบียนที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์เป็นทางเสียเปรียบแก่กองมรดกของนายจำรัสซึ่งมีโจทก์เป็นผู้จัดการมรดกผู้อยู่ในฐานะอันจะให้จดทะเบียนสิทธิของตนได้ก่อนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1300 ดังนั้น โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายจำรัส จึงฟ้องขอให้เพิกถอนการโอนที่ดินพิพาทอันเป็นมรดกของนายคล้อยดังกล่าวได้ ++ ปัญหาต่อไปโจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ ในปัญหานี้จำเลยทั้งสองฎีกาว่า ที่ดินพิพาทส่วนหนึ่งเป็นของนายละมัยในฐานะผู้รับมรดกตามพินัยกรรมของนายคล้อย โจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของนายจำรัส คงจัดการได้เฉพาะส่วนมรดกของนายจำรัสเท่านั้น โจทก์ขอให้เพิกถอนที่ดินพิพาททั้งหมดจึงไม่ชอบนั้น ฎีกาจำเลยทั้งสองถือว่าเป็นข้อกฎหมายเรื่องอำนาจฟ้องอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จะมีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 3 จำเลยทั้งสองชอบที่จะยกขึ้นกล่าวอ้างในศาลฎีกาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249วรรคสอง ศาลฎีกาจึงรับวินิจฉัยให้ ++ แม้ข้อเท็จจริงจะฟังเป็นยุติว่า ที่ดินพิพาทส่วนหนึ่งเป็นของนายละมัยในฐานะผู้รับมรดกตามพินัยกรรมของนายคล้อย และขณะฟ้องคดีนี้โจทก์เป็นเพียงผู้จัดการมรดกของนายจำรัสเท่านั้นก็ตาม แต่ก็ได้ความอีกว่านายจำรัสถึงแก่ความตายขณะเป็นผู้จัดการมรดกของนายคล้อย โดยนายจำรัสไม่มีบุตรและภริยา มิได้ทำพินัยกรรมไว้ทั้งที่ดินพิพาทมีชื่อนายจำรัสในฐานะผู้จัดการมรดกนายคล้อยเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง ดังนั้น ก่อนที่นายจำรัสจะถึงแก่ความตาย นายจำรัสและนายละมัยจึงเป็นเจ้าของรวมในที่ดินพิพาทเมื่อนายจำรัสถึงแก่ความตายทายาททุกคนของนายจำรัสย่อมเป็นเจ้าของรวมในที่ดินพิพาทแทนนายจำรัสร่วมกับนายละมัยด้วย โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายจำรัสจึงมีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกันกับทายาทของนายจำรัสที่จะจัดการเกี่ยวกับที่ดินพิพาทได้ในฐานะเจ้าของรวม ดังนั้น โจทก์จึงมีอำนาจใช้สิทธิอันเกิดแต่กรรมสิทธิ์ครอบไปถึงทรัพย์สินทั้งหมดเพื่อต่อสู้บุคคลภายนอก รวมทั้งการใช้สิทธิเรียกร้องเอาทรัพย์สินคืนได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1745 ประกอบมาตรา 1359 โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายจำรัส จึงมีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทที่ไม่ชอบดังกล่าวในส่วนของนายละมัยได้ด้วย ถือว่าเป็นการใช้สิทธิป้องกันแทนกันในฐานะเจ้าของรวม ++ โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ฟ้องคดีนี้ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายจำรัส พรหมอินทร์ ซึ่งเป็นน้องชายร่วมบิดามารดาเดียวกันกับโจทก์บิดามารดาของโจทก์ชื่อนายคล้อยและนางจวง พรหมอินทร์ มีบุตรด้วยกัน ๗ คน เป็นบุตรชาย ๔ คน และบุตรสาว ๓ คน นางจวงตายเมื่อ ๓๐ ปีเศษแล้ว และบุตรของนางจวงกับนายคล้อยได้เสียชีวิตไปแล้ว ๓ คน และนายคล้อยตายเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน

๒๕๑๒ ก่อนตายนายคล้อยได้ทำพินัยกรรมเอกสารฝ่ายเมืองไว้โดยแต่งตั้งให้นายจรัสเป็นผู้จัดการมรดกตามพินัยกรรม ในพินัยกรรมข้อ ๑.๓ ระบุว่า ที่ดินดอนบาบริมถนนยกให้เป็นกรรมสิทธิ์ของบุตรชาย ๔ คน คนละเท่า ๆ กัน และข้อ ๑.๘ ระบุว่าขนาดดอนบาบและที่ดินชานา ด้านทิศตะวันออกยกให้นายจรัส ที่ดินทั้งสองแปลงนี้อยู่ติดกัน หลังจากนายคล้อยตายนายจรัสได้ไปขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๓๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลทุ่งกง อำเภอกาญจนดิษฐ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมเป็นแปลงเดียวกันโดยใส่ชื่อนายจรัสในฐานะผู้จัดการมรดก นายจรัสตายเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๑๙ โดยมีได้แบ่งปันทรัพย์มรดกให้แก่ทายาท เมื่อนายจรัสตาย นายจินดา พรหมอินทร์ เป็นผู้จัดการมรดกของนายคล้อยแทน และโจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของนายจรัสแต่ทั้งนายจรัสและนายจินดาได้ถึงแก่ความตายก่อนที่จะจัดการทรัพย์มรดกดังกล่าวไว้แล้วเสร็จ ต่อมาศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งจำเลยที่ ๑ เป็นผู้จัดการมรดกของนายคล้อย แล้วจำเลยที่ ๑ ได้จดทะเบียนโอนที่ดินตาม น.ส.๓ เลขที่ ๓๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลทุ่งกง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมาเป็นของจำเลยที่ ๑ แต่เพียงผู้เดียว หลังจากนั้นจำเลยที่ ๑ จดทะเบียนโอนที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่จำเลยที่ ๒ ทั้งที่มีทายาทอื่นและโจทก์เป็นผู้มีสิทธิได้รับทรัพย์มรดก ทั้งนี้โดยจำเลยทั้งสองทราบแล้วไม่มีอำนาจกระทำการ อันเป็นการร่วมกันฉ้อฉลโจทก์ เป็นเหตุให้กองมรดกของนายจรัสได้รับความเสียหาย ขอบังคับให้จำเลยที่ ๑ เพิกถอนนิติกรรมการโอนที่ดินระหว่างจำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายคล้อยกับจำเลยที่ ๑ ในฐานะส่วนตัว ให้จำเลยทั้งสองเพิกถอนนิติกรรมการโอนที่ดินพิพาทระหว่างจำเลยที่ ๑ กับที่ ๒ กลับคืนมายังกองมรดก หากจำเลยทั้งสองไม่ดำเนินการให้ถือเอาคำพิพากษาเป็นการแสดงเจตนาแทน จำเลยทั้งสองให้การว่าเมื่อประมาณ ๒๐ ปีมาแล้ว นายจรัสได้ยกที่ดินพิพาทให้แก่นายจินดากับจำเลยที่ ๒ แล้วจำเลยที่ ๒ กับนายจินดาได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของมาถึงปัจจุบัน ฟ้องโจทก์ขาดอายุความเพราะโจทก์เรียกร้องทรัพย์มรดกเกินกว่า ๑๐ ปี นับแต่นายจรัสตาย และโจทก์ทราบถึงเหตุอันเป็นมูลเหตุให้เพิกถอนเกินกว่า ๑ ปีแล้ว ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอนมรดกและสัญญาให้ที่ดิน น.ส.๓ เลขที่ ๓๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลทุ่งกงอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างจำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายคล้อยกับจำเลยที่ ๑ และระหว่างจำเลยที่ ๑ กับที่ ๒ ฉบับลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ หากจำเลยทั้งสองไม่ดำเนินการให้ถือเอาคำพิพากษาเป็นการแสดงเจตนาของจำเลยทั้งสอง ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์โดยกำหนดค่าทนายความ ๑๐,๐๐๐ บาท จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษายืนให้จำเลยทั้งสองใช้ค่าทนายความชั้นอุทธรณ์ ๘,๐๐๐ บาท แทนโจทก์ จำเลยทั้งสองฎีกา ศาลฎีกาตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นรับฟังได้ว่า นายคล้อย พรหมอินทร์ มีบุตร ๗ คน คือ โจทก์ นางคล้ายนิจจันทร์พันธุ์ นางสาวจิบ พรหมอินทร์ นางสาวเนือง พรหมอินทร์ นายละมัยพรหมอินทร์ นายจรัส พรหมอินทร์ และนายจินดา พรหมอินทร์ ปี ๒๕๑๒นายคล้อยถึงแก่ความตาย ก่อนตายได้ทำพินัยกรรมเอกสารฝ่ายเมืองยกที่ดินตามพินัยกรรมข้อ ๑.๓ ให้โจทก์ นายละมัย นายจรัส และนายจินดากับยกที่ดินตามพินัยกรรมข้อ ๑.๘ ให้แก่นายจรัส โดยตั้งนายจรัสเป็นผู้จัดการมรดกตามสำเนาพินัยกรรมเอกสารฝ่ายเมืองเอกสารหมายเลข ๑.๑ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๑๗ นายจรัสในฐานะผู้จัดการมรดกของนายคล้อยได้รับหนังสือรับรองการทำประโยชน์สำหรับที่ดินตามพินัยกรรมข้อ ๑.๓ ซึ่งยังมีได้แบ่งปันให้แก่ทายาทกับที่ดินตามพินัยกรรมข้อ ๑.๘ ไปรวมขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ฉบับเดียวกันตามสำเนา

หนังสือรับรองการทำประโยชน์เอกสารหมายเลข ๖.๒ ปี ๒๕๑๔ นายจินดาและจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นภริยา นายจินดาได้ปลูกบ้านในที่ดินตามเอกสารหมายเลข ๖.๒ และอาศัยครอบครองทำประโยชน์จนถึง ปัจจุบัน ปี ๒๕๑๙ นายจำรัสถึงแก่ความตายโดยนายจำรัสไม่มีภริยาและบุตร ไม่ได้ทำพินัยกรรมไว้ ปี ๒๕๒๖ นายจินดาได้เป็นผู้จัดการมรดกของนายคล้ายแทนนายจำรัสตามสำเนาคำสั่งศาลชั้นต้น เอกสารหมายเลข ๑.๓ แล้วนายจินดาในฐานะผู้จัดการมรดกของนายคล้ายได้แบ่งที่ดินตาม พินัยกรรมดังกล่าวให้แก่ตนเองและโจทก์ตามส่วนพินัยกรรม คงเหลือที่ดินตามพินัยกรรมข้อ ๑.๓และ ๑.๘ ซึ่งยังไม่ได้แบ่งในส่วนของนายจำรัสและนายละมัยซึ่งเป็นที่ดินพิพาทในคดีนี้ ปี ๒๕๓๐ นายจินดาถึงแก่ความตาย และในปีเดียวกันจำเลยที่ ๑ บุตรของนายจินดาได้เป็นผู้จัดการมรดกของนายคล้ายตามสำเนาคำสั่งศาลชั้นต้นเอกสารหมายเลข ๖.๓ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๓๐ จำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายคล้ายได้จดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทมาเป็นของตนเอง และวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ จำเลยที่ ๑ ได้จดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทให้จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นมารดา ในวันเดียวกันนี้ จำเลยที่ ๒ ได้จำนองที่ดินพิพาทเพื่อประกันหนี้ต่อธนาคารกสิกรไทย สาขาสุราษฎร์ธานีวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๓๓ โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองเป็นคดีอาญาในความผิดฐาน ร่วมกันยักยอก ตามสำนวนคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๐๖/๒๕๓๓ ของศาลชั้นต้น ซึ่งศาลฎีกา พิพากษาแล้วตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๖๘/๒๕๓๔ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๔ ศาลแพ่งธนบุรี ได้มีคำสั่งตั้งโจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของนายจำรัส และวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๓๕ ศาลชั้นต้นได้มี คำสั่งถอนจำเลยที่ ๑ ออกจากการเป็นผู้จัดการมรดกของนายคล้าย และตั้งโจทก์เป็นผู้จัดการมรดก ของนายคล้าย ตามสำเนาคำสั่งศาลชั้นต้นเอกสารหมายเลข ๖.๘ คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาจำเลย ทั้งสองประการแรกว่าศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่อนุญาตให้โจทก์ระบุพยานเพิ่มเติมครั้งที่ ๒ เนื่องจาก โจทก์มิได้ทำเป็นคำร้องแสดงเหตุที่ไม่อาจจะระบุพยานได้ แล้วในเวลาต่อมาศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งให้ รับบัญชีพยานโจทก์เพิ่มเติมฉบับดังกล่าวนั้นชอบหรือไม่ เห็นว่า การระบุบัญชีพยานโจทก์เพิ่มเติม ดังกล่าว โจทก์ได้ทำเป็นคำแถลงฉบับลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๓๔ ทั้งบัญชีพยานโจทก์เพิ่มเติม ครั้งที่ ๒ ได้ระบุสำนวนคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๖๖๒/๒๕๓๔ ของศาลชั้นต้น แต่ไม่ได้ ลงลายมือชื่อผู้ระบุ เมื่อศาลชั้นต้นสั่งไม่อนุญาตแล้วในเวลาต่อมาเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๓๔ ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งว่าสำนวนคดีอาญาดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานซึ่งเกี่ยวกับประเด็นข้อสำคัญใน คดี เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้รับบัญชีพยานเพิ่มเติมฉบับดังกล่าวของโจทก์และให้นำ สำนวนคดีอาญาดังกล่าวมาผูกพ่วงกับคดีนี้เป็นพยานโจทก์และพยานศาล ให้ทนายความ ทั้งสองฝ่ายลงชื่อรับทราบคำสั่งศาลนี้ไว้ในคำแถลงฉบับนี้ ปรากฏตามท้ายคำแถลงฉบับลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๓๔ แต่ไม่ปรากฏว่าเจ้าพนักงานศาลได้ให้ฝ่ายจำเลยลงชื่อรับทราบคำสั่งศาล ดังกล่าวไว้ ดังนั้น จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยทั้งสองทราบคำสั่งศาลชั้นต้นแล้วแม้คำสั่งของศาลชั้นต้น ดังกล่าวเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา แต่เมื่อจำเลยทั้งสองยังไม่ทราบคำสั่งศาลชั้นต้นดังกล่าวจึงไม่ มีโอกาสที่จะโต้แย้งคำสั่งศาลชั้นต้นได้ จำเลยทั้งสองขอที่จะอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งศาลชั้นต้น ดังกล่าวได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ไม่รับวินิจฉัยในปัญหานี้จึงไม่ชอบ และเห็นว่า การที่โจทก์ยื่นบัญชี พยานโจทก์เพิ่มเติมดังกล่าว แม้จะเป็นการยื่นที่ฝ่าฝืนต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๘ วรรคสาม ดังจำเลยทั้งสองฎีกา แต่การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับบัญชีพยานโจทก์เพิ่มเติม ด้วยเหตุผลที่ศาลชั้นต้นได้สั่งไว้นั้น ถือได้ว่าศาลชั้นต้นอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๗(๒) ให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ ซึ่งเมื่อได้พิจารณาแล้ว สำนวน คดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๖๖๒/๒๕๓๔ ของศาลชั้นต้น เป็นสำนวนเดียวกับคดีอาญาหมายเลขดำที่

๑๐๖/๒๕๓๓ ของศาลชั้นต้นที่จำเลยทั้งสองได้ระบุอ้างไว้ตามบัญชีพยานจำเลยฉบับลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๓๖ อันดับที่ ๑๙ การยื่นบัญชีพยานโจทก์เพิ่มเติมนั้นจึงมิได้ทำให้จำเลยทั้งสองเสียเปรียบทั้งสำนวนคดีอาญาที่โจทก์อ้างเป็นพยานหลักฐานซึ่งเกี่ยวกับประเด็นข้อสำคัญในคดี จำเป็นจะต้องสืบด้วย เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมแล้วศาลชั้นต้นย่อมมีอำนาจที่จะสั่งเช่นนั้น ได้ คำสั่งศาลชั้นต้นชอบแล้ว และสำนวนคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๖๖๒/๒๕๓๕ ของศาลชั้นต้น ทั้งสำนวนยอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้โดยไม่จำเป็นต้องมีพยานบุคคลมาสืบประกอบอีก ปัญหาต่อไป ศาลมีอำนาจรับฟังข้อเท็จจริงในสำนวนคดีอาญาดังกล่าวในการพิพากษาคดีส่วนแพ่ง นี้หรือไม่ เห็นว่า คดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๐๖/๒๕๓๓ เป็นคดีที่นายคลายฟ้องจำเลยทั้งสองใน ข้อหาร่วมกันยักยอกทรัพย์มีประเด็นโดยตรงว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายคล้อย ได้โอนที่ดินพิพาทมาเป็นของตนเอง แล้วโอนต่อให้จำเลยที่ ๒ หรือไม่ ซึ่งเป็นประเด็นโดยตรงอย่าง เดียวกับข้อพิพาทในคดีแพ่งนี้แม้ในคดีแพ่งนี้โจทก์จะฟ้องคดีในฐานะผู้จัดการมรดกของนายจำรัส ฟ้องจำเลยทั้งสองซึ่งถือว่าเป็นการกระทำแทนทายาทเมื่อได้ความว่าโจทก์เป็นทายาทผู้มีสิทธิ รับมรดกของนายจำรัสด้วย ทั้งทรัพย์มรดกของนายคล้อยและนายจำรัสคือที่ดินพิพาทรายเดียวกับ ที่โจทก์ได้ฟ้องจำเลยทั้งสองในฐานะส่วนตัว ดังนั้น จึงถือได้ว่าโจทก์และจำเลยทั้งสองในคดีอาญากับโจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายจำรัสกับจำเลยทั้งสองในคดีแพ่งเป็นคู่ความรายเดียวกัน และคดีอาญาดังกล่าวนั้นได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงถึงที่สุดแล้ว โดยศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาแล้วตาม คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๖๘/๒๕๓๙ ดังนั้น ศาลจึงต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏใน คำพิพากษาคดีส่วนอาญาดังกล่าวในการพิพากษาคดีส่วนแพ่งนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๔๖ ปัญหาต่อไปจำเลยทั้งสองได้โอนที่ดินพิพาทของนายจำรัสเป็นการร่วมกัน ฉ้อฉลกมรดกของนายจำรัสหรือไม่ ในปัญหานี้คดีอาญาที่จำเลยทั้งสองถูกฟ้องนั้น ได้มี คำพิพากษาถึงที่สุดว่าที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์มรดกส่วนของนายจำรัสและนายละมัย จำเลยที่ ๑ ได้ จดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทมาเป็นของตนเองแต่เพียงผู้เดียว แล้วจดทะเบียนโอนให้จำเลยที่ ๒ นำ ไปจำนองต่อธนาคารกรุงไทย สาขาสุราษฎร์ธานี เป็นการกระทำโดยทุจริตมีความผิดฐาน ผู้จัดการมรดกยักยอกทรัพย์ ส่วนจำเลยที่ ๒ ให้ยกฟ้องโจทก์ ดังนั้น ในการพิจารณาคดีแพ่งนี้ ศาล จำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๔๖ ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่าที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์มรดกของนายจำรัสและ นายละมัย จำเลยที่ ๑ ได้จดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทมาเป็นของตนเองแต่เพียงผู้เดียวแล้ว จดทะเบียนโอนให้แก่จำเลยที่ ๒ นำไปจำนองโดยทุจริต การกระทำของจำเลยที่ ๑ จึงเป็น การยักยอกทรัพย์มรดกของนายจำรัส แม้การกระทำของจำเลยที่ ๑ จะมีใช้เรื่องการฉ้อฉลตามฟ้อง ก็ตาม แต่ก็ไม่มีสิทธิที่จะกระทำได้ การกระทำของจำเลยที่ ๑ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนจำเลยที่ ๒ นั้น แม้จะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง และจำเลยที่ ๒ รับโอนที่ดินพิพาทจากจำเลยที่ ๑ หลังจากจำเลยที่ ๑ กระทำผิดฐานยักยอกสำเร็จแล้ว และไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ รับโอนโดยรู้ว่า จำเลยที่ ๑ เบียดบังทรัพย์มรดกของนายจำรัสจึงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๒ กระทำผิดฐานรับของโจร นั้น ข้อเท็จจริงในคดีอาญาดังกล่าวย่อมผูกพันคดีแพ่งที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๒ ข้อเท็จจริงจึงฟังเป็น ยุติได้ว่าจำเลยที่ ๑ โดยทุจริตได้โอนที่ดินพิพาททรัพย์มรดกของนายจำรัสให้แก่จำเลยที่ ๒ จึงไม่มี ข้อเท็จจริงที่จะให้รับฟังได้อีกว่าจำเลยที่ ๒ ได้ครอบครองที่ดินพิพาทโดยจำเลยที่ ๒ ได้รับโอนที่ดิน พิพาทมาจากจำเลยที่ ๑ โดยนายจำรัสยกให้ตามที่จำเลยที่ ๒ ต่อสู้ ดังนั้นการรับโอนที่ดินพิพาท ของจำเลยที่ ๒ แม้จะมีได้รู้เห็นในการกระทำผิดของจำเลยที่ ๑ ซึ่งจะถือว่าเป็นการร่วมกระทำผิด

กับจำเลยที่ ๑ ก็ตามแต่จำเลยที่ ๑ ได้โอนที่ดินพิพาทมาเป็นของตนโดยกระทำผิดฐานยกยอก แล้วจึงโอนที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๒ รับโอนที่ดินพิพาทมาจากจำเลยที่ ๑ ซึ่งไม่มีอำนาจโอนให้แก่จำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๒ จึงไม่มีสิทธิยึดถือครอบครองที่ดินพิพาทได้ จำเลยทั้งสองฎีกาต่อไปว่า คดีโจทก์ขาดอายุความมรดกและฟ้องขอให้เพิกถอนการโอนแล้ว ในปัญหานี้โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองความว่า ที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์สินมรดกของนายคล้อยซึ่งนายจำรัสมีสิทธิได้รับตามพินัยกรรม แต่นายจำรัสได้ถึงแก่ความตายก่อนและการจัดการมรดกของนายคล้อยยังไม่เสร็จสิ้น จำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้จัดการมรดกนายคล้อยได้จดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทให้แก่ตนเองแล้ว จดทะเบียนยกให้แก่จำเลยที่ ๒ ทำให้กองมรดกของนายจำรัสซึ่งมีโจทก์เป็นผู้จัดการมรดกได้รับความเสียหาย ขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอนมรดกนายคล้อยและสัญญาให้ที่ดินพิพาทที่จำเลยที่ ๑ โอนที่ดินพิพาทอันเป็นมรดกนายคล้อยให้แก่ตนเองในขณะที่เป็นผู้จัดการมรดกของนายคล้อยแล้วจำเลยที่ ๑ โอนที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ ๒ ในเวลาต่อมาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายดังนี้เป็นการฟ้องว่าจำเลยที่ ๑ กระทำผิดหน้าที่ผู้จัดการมรดกนายคล้อยทำให้มรดกของนายคล้อยที่จะตกได้แก่กองมรดกนายจำรัสซึ่งมีโจทก์เป็นผู้จัดการมรดกเสียหาย จึงเป็นคดีจัดการมรดกนายคล้อยมิใช่คดีมรดกนายคล้อยซึ่งต้องอยู่ในบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๕๔ จำเลยทั้งสองจึงไม่มีสิทธิอ้างอายุความนับตั้งแต่นายจำรัสตายขึ้นต่อสู้ได้และแม้ว่าโจทก์จะฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองทำการจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทโดยอ้างว่าเป็นการฉ้อฉล แต่เนื้อหาของคำฟ้องนั้นมิใช่เป็นเรื่องการฉ้อฉล จึงมิใช่การฟ้องขอให้เพิกถอนการฉ้อฉล อายุความการฟ้องคดีจึงไม่นับแต่วันรู้ถึงมูลเหตุให้เพิกถอนดังจำเลยทั้งสองฎีกาแต่กรณีตามคดีนี้เป็นเรื่องการฟ้องขอให้เพิกถอนการโอนทางทะเบียนที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์เป็นทางเสียเปรียบแก่กองมรดกของนายจำรัสซึ่งมีโจทก์เป็นผู้จัดการมรดกผู้อยู่ในฐานะอันจะให้จดทะเบียนสิทธิของตนได้ก่อนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๐ ดังนั้น โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายจำรัส จึงฟ้องขอให้เพิกถอนการโอนที่ดินพิพาทอันเป็นมรดกของนายคล้อยดังกล่าวได้ ปัญหาต่อไปโจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ ในปัญหานี้จำเลยทั้งสองฎีกาว่า ที่ดินพิพาทส่วนหนึ่งเป็นของนายละมัยในฐานะผู้รับมรดกตามพินัยกรรมของนายคล้อย โจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของนายจำรัส คงจัดการได้เฉพาะส่วนมรดกของนายจำรัสเท่านั้น โจทก์ขอให้เพิกถอนที่ดินพิพาททั้งหมดจึงไม่ชอบนั้น ฎีกาจำเลยทั้งสองถือว่าเป็นข้อกฎหมายเรื่องอำนาจฟ้องอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จะมีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๓ จำเลยทั้งสองชอบที่จะยกขึ้นกล่าวอ้างในศาลฎีกาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๙วรรคสอง ศาลฎีกาจึงรับวินิจฉัยให้ เห็นว่า แม้ข้อเท็จจริงจะฟังเป็นยุติว่าที่ดินพิพาทส่วนหนึ่งเป็นของนายละมัยในฐานะผู้รับมรดกตามพินัยกรรมของนายคล้อย และขณะฟ้องคดีนี้โจทก์เป็นเพียงผู้จัดการมรดกของนายจำรัสเท่านั้นก็ตาม แต่ก็ได้ความอีกว่านายจำรัสถึงแก่ความตายขณะเป็นผู้จัดการมรดกของนายคล้อย โดยนายจำรัสไม่มีบุตรและภริยา มิได้ทำพินัยกรรมไว้ทั้งที่ดินพิพาทมีชื่อนายจำรัสในฐานะผู้จัดการมรดกนายคล้อยเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง ดังนั้น ก่อนที่นายจำรัสจะถึงแก่ความตาย นายจำรัสและนายละมัยจึงเป็นเจ้าของรวมในที่ดินพิพาทเมื่อนายจำรัสถึงแก่ความตายทายาททุกคนของนายจำรัสย่อมเป็นเจ้าของรวมในที่ดินพิพาทแทนนายจำรัสร่วมกับนายละมัยด้วย โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายจำรัสจึงมีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกันกับทายาทของนายจำรัสที่จะจัดการเกี่ยวกับที่ดินพิพาทได้ในฐานะเจ้าของรวม ดังนั้น โจทก์จึงมีอำนาจใช้สิทธิอันเกิดแต่กรรมสิทธิ์ครอบไปถึงทรัพย์สินทั้งหมดเพื่อต่อสู้บุคคลภายนอก รวมทั้ง

การใช้สิทธิเรียกร้องเอาทรัพย์สินคืนได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๔๕ ประกอบมาตรา ๑๓๕๙ โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายจำรัส จึงมีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทที่ไม่ชอบดังกล่าวในส่วนของนายละมัยได้ด้วย ถือว่าเป็นการใช้สิทธิป้องกันแทนกันในฐานะเจ้าของรวม ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอนและสัญญาให้ที่ดินพิพาทชอบแล้ว ฎีกาจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้นทุกข้อ พิพากษายืน ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าทนายความชั้นฎีกา ๘,๐๐๐ บาท แทนโจทก์.

องค์คณะ

ชวลิต ธรรมอาชุ · สมชัย เกษขุมพล · สุมิตร สุภาดุลย์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3097/2543>